

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat

Egészségügyi Konceptió (2025-2029)

2025. március

Tartalom

Bevezetés	3
Helyzetelemzés	4
Egészségügyi ellátó rendszer jellemzői	4
A lakosság egészségi állapota.....	5
Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Egészségügyi Konceptió (2025-2029).....	6
Egészségügyi koncepció fejlesztési irányai, célrendszere	6
A koncepció célrendszere	7
1.Prevenációs programok megerősítése:	8
2.Betegellátási rendszer fejlesztése:.....	11
Összefoglalás.....	14

BEVEZETÉS

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat elkötelezett a kerületi állampolgárok egészségi állapotának, és az önkormányzati egészségügyi ellátás szakmai feltételeinek és színvonalának javításában.

Az egészségügyi koncepció célja, hogy bemutassa azokat az intézkedéseket, amelyeket az életminőség javítása, a prevenció, a betegellátás és az egészséges életmód előmozdítása érdekében tesz a kerületi Önkormányzat. A koncepció magában foglalja a lakosság egészségi állapotának értékelését, az aktuális kihívásokat, az újonnan bevezetendő programokat és fejlesztéseket.

Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat 61/2024. (V.2.) Ö.K. számú határozatával elfogadta az Egészségügyi Koncepció végrehajtásáról szóló beszámolót. A feladatok végrehajtásának tapasztalatai alapján megfogalmazta a következő időszak fejlesztési irányait:

Elfogadott fejlesztési irányok:

Az egészségkultúra egyik fontos mutatója, hogy az állampolgárok tisztában vannak-e azzal, milyen tényezők befolyásolják egészségi állapotukat, hogyan vélekednek arról, hogy mennyit tehetnek egészségükért. A lakossági ismeretek bővítését, az egészségtudatos magatartást szükséges ösztönözni. Minden korosztály körében növekedjen az egészséggel, egészségmegőrzéssel, betegségekkel kapcsolatos ismeret, és az egészségtudatos magatartás. Ennek hatékonysága érdekében együtt kell működni a civil szféra képviselőivel, az egészségügyi, szociális, kulturális, köznevelési intézményekkel.

Az elsődleges megelőzés maguknak a betegségeknek a megelőzése, a betegséget elősegítő állapotok kiküszöbölése, korlátozása speciális intézkedések révén. A szűréssel, szakszerű gondozással megelőzhető a szív-, érrendszeri, daganatos megbetegedések halálozási arányának növekedése. Ennek érdekében fontos a preventív és szűrő tevékenységek erősítése.

Cél minden korosztály számára a rendszeres testmozgást ösztönző programok szervezése, lebonyolítása.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a kiszolgáltatott és veszélyeztetett célcsoportokra.

HELYZETELEMZÉS

Egészségügyi ellátó rendszer jellemzői

A kormányzat által meghatározott jelenlegi működési modell a hétköznapi tapasztalatok alapján nem kedvez az egészségügynek. A központi irányítás erőltetésével az ellátás felelőssége kikerül a résztvevők kezéből. Egyaránt okoz problémát a betegek, az egészségügyben dolgozók és az irányításban résztvevő szakembereknek. Erőltetett az államosítás, centralizált az irányítás. Kevés a forrás. Naponta észleljük a betegellátás során, hogy a betegutak szétestek, egyre nehezebb bejutni a háziorvoshoz, szakorvoshoz, kórházba.

Az egészségügyi ellátórendszer hosszútávú fejlesztési elképzelései nem ismertek. Az ötletszerű kormányzati intézkedések zavart okoznak és nem a rendeződés irányába mutatnak.

Az egészségügyi veszélyhelyzet alatt a kormányrendelettel bevezetett szabályozás értelmében a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat a Honvédkórház szakmai felügyelete alá került. A 285/2023.(VI.30) kormányrendelet szerint – a veszélyhelyzet megszűnése ellenére – a Honvédkórház változatlanul szakmai irányítási jogkört gyakorol és felügyeli a járóbeteg-szakellátó szolgáltató szakmai működését.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény alapján korábban a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat Közhasznú Nonprofit Kft. által közszolgáltatási szerződés alapján végzett védőnői ellátást 2023. július 1. napjától az Észak Pesti Centrumkórház – Honvédkórház (továbbiakban: ÉPC-HK) vette át.

2024. június 1 napjától a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat költségvetési szervként működik. Az alakulás a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat tekintetében zökkenőmentesen történt, a járóbeteg ellátásban nem okozott fennakadást, a páciensek és az orvosok, szakdolgozók számára észrevétlenül zajlott le.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény módosítása szerint 2024. október 1. napjától az Országos Mentőszolgálat (továbbiakban: OMSZ) gondoskodik az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.

A gyógyító tevékenységben folyamatos az irányváltás. Egyre nagyobb hangsúlyt kap a járóbeteg ellátás. A kórházban töltött napok száma kevesebb. Ezt a változást az orvostechnika rohamos fejlődése tette lehetővé, amelyhez társult annak felismerése és elfogadása, hogy otthoni környezetben könnyebb és gyorsabb a gyógyulás. Ennek megfelelően egyre nagyobb teret nyert az Egnapos sebészeti ellátás.

A szakrendelők összességében 1.650 szakorvosi óra/hét, és 450 nem szakorvosi óra/hét kapacitással rendelkeznek, amelyhez csatlakozik 90 szakorvosi óra/hét, 30 nem szakorvosi óra/hét laboratóriumi kapacitás. A rendelkezésre álló erőforrásokkal biztosítható a betegek ellátása: a háziorvosi, a házi

gyermekorvosi szolgálat és a járóbeteg szakellátás. A Szegedi úti Szakrendelőben egynapos sebészeti ellátás (hat szakterületen: sebészet, urológia, nőgyógyászat, fül-orr-gégészet, ortopédia, szemészet), a Visegrádi utcai Szakrendelőben az önkormányzat beruházásában létesített CT és MR Diagnosztikai Központ működik. A XIII. kerületi szakellátó rendszer műszaki felszereltségében, megjelenésében jelentősen meghaladja az országos átlagot.

A kerületben 60 fő felnőtt, 17 fő házi gyermekorvos dolgozik, iskolaorvosaink száma 6 fő. Az ifjúsági védőnők száma 16 fő. A fogászati alapellátás keretei között 14 fő felnőtt fogászati rendelést folytat, míg a gyermek fogorvosok száma 8 fő.

1. számú melléklet mutatja be a helyi ellátórendszer SWOT elemzését.

A lakosság egészségi állapota

A statisztikai adatok és kutatások alapján az alábbi főbb problémákat azonosítottuk:

- Növekvő krónikus betegségek (szív-és érrendszeri, cukorbetegség, daganatos megbetegedések).
- Az elhízás és a mozgásszegény életmód növekedése.
- Mentális egészségi problémák, különösen a fiatalok körében.
- Az idősödő népesség fokozott egészségügyi ellátási igénye.

BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT EGÉSZSÉGÜGYI KONCEPCIÓ (2025-2029)

Prioritások

- ✓ egészségfejlesztés, prevenció erősítése,
- ✓ szűrés, kockázat besorolás és ennek megfelelő gondozás, életmód-programok,
- ✓ egészséges táplálkozás elősegítése,
- ✓ rendszeres testmozgás ösztönzése.

Az elmúlt időszakban az ágazatot érintő jogszabályi, gazdasági, szervezeti és szakmapolitikát érintő változások jelentősen befolyásolták az ellátórendszer működését és próbára tették a helyi ellátó rendszer és Önkormányzat alkalmazkodóképességét.

Egészségügyi koncepció fejlesztési irányai, célrendszere

A célok és alapelvek összhangban vannak a Hosszú távú fejlesztési koncepcióban és a „Lendületben 3.0 az erős, sikeres XIII. kerületért” ciklusprogramban meghatározott célokkal és feladatokkal.

A Hosszú távú fejlesztési koncepcióban megfogalmazott cél: a kerületben lakó és dolgozó emberek tiszta, biztonságos, kényelmes, kellemes, megkímélt környezetben élhessenek.

A koncepció fejlesztési irányai

Biztosítani mindenki számára a hozzáférhetőséget és az egyenlő feltételeket az önkormányzat által nyújtott lehetőségekhez (szolgáltatások, terek, munkahelyek, pihenési-, szórakozási-, sportolási-, kulturálódási-, egészségügyi lehetőségek, intézmények).

Folytatni és bővíteni szükséges a prevenció fókuszú állapotfelméréseket, szűrővizsgálati kampányokat és az egészségnevelést.

Együttműködés az egészségügyi, oktatási, szociális és gyermekjóléti intézmények, valamint a civil szervezetek között.

A koncepció célrendszere

Általános cél Az állampolgárok egészségi állapotának javítása.

Konkrét célok:

1. Az egészségben eltöltött életevek növelése, az egészségtudatos magatartás elősegítése

Prevenációs programok megerősítése.

Széleskörű szűrőprogramok bevezetése.

Egészséges életmódra nevelés.

2. Betegellátási rendszer fejlesztése:

Az alapellátás és a szakorvosi ellátás hatékonyságának növelése.

Digitális technológiák és távorvoslási megoldások alkalmazása.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat elkötelezett a kerületi állampolgárok egészségügyi helyzetének folyamatos javítása mellett. Általános célkitűzés: folyamatosan javuljon a lakosság egészségügyi állapota, a megelőzés mellett a betegek gyógyulási esélyeinek javítása.

A „Lendületben 3.0 az erős, sikeres XIII. kerületért” 9. fejezete, az „Egészséges Kerület” tartalmazza a következő öt év feladatait. Az egészségügy területén olyan programok, szolgáltatások bevezetését célozta meg, amelyek erősítik az emberek képessé válását arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek fizikai és mentális egészségükkel és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel.

A kerületi állampolgárok egészségi állapota nem azonos a betegségek gyógyításával. A mai orvostudomány azt az álláspontot képviseli, hogy a megelőzés, az egészséges életmód legalább olyan fontos szerepet tölt be az egészségben eltöltött évek számának növelésében, mint az adott betegségek gyógyítása. A lakosság egészségi állapotát az egészségügyi ellátó rendszer csak részben tudja befolyásolni. Döntően életmódbeli és környezeti tényezők alakítják azt, ezért a prevenciók tevékenységek hangsúlyosan jelentek meg ezen a területen.

A két konkrét cél figyelembevételével került sor az intézkedések meghatározására.

Prevenációs programok megerősítése: szűrőprogramok bevezetése, szervezése, különösen a szív- és érrendszeri betegségek, a cukorbetegség, valamint a daganatos betegségek korai felismerése érdekében. Különös figyelmet fordítva a valamilyen okból (kor, betegség) veszélyeztetettekre, közösségi eseményekre és médiakampányokra.

Betegellátási rendszer fejlesztése: az alapellátás és a szakorvosi ellátás hatékonyságának növelése: a várólisták csökkentése, az orvos-beteg arány javítása. Digitális technológiák alkalmazása: egészségügyi adatok könnyebb elérése, elektronikus receptírás, digitális konzultációk lehetőségének bővítése. Távorvoslási megoldások fejlesztése.

Prevenációs programok megerősítése:

Önkormányzati feladat az elsődleges és másodlagos prevenció. Az elsődleges prevenció célja az egészségkárosodás (betegség, baleset) bekövetkezésének megelőzése, kiváltó tényezők és rizikófaktorok figyelemmel kísérése, csökkentése vagy felszámolása (pl. védőoltások, egészségfejlesztés) A másodlagos prevenció célja a betegségek és egyes betegség- megelőző állapotok korai felismerése, lehetőleg a tünetmentes szakban, (pl. szűrővizsgálatok.)

Az intézkedések köre az egészségtelen életmód hatásainak mérséklésére, a táplálkozási és testmozgási szokások átalakítására és a sérülés-megelőzésére irányulnak. Ehhez járul hozzá az egészségműveltség és egészségtudatosság fejlesztése, a szűrővizsgálatok körének bővítése, a szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.

Intézkedés	Határidő/Felelős	Intézkedés tartalma
A gyermek védőoltások (bexero, bárányhimlő, rota) költségeinek 50 %-át átvállaljuk	Határidő: 2026. december 31., Felelős: SZKO, aljegyző	Becsült költség: 7 millió 1/2023.(I.17.) Ö.K szociális rendelet módosítása
A kisgyermek ortopédiai szűrésének és az újszülöttkori SMA szűrés költségeinek 50 %-át átvállaljuk.	Határidő: 2027. december 31., Felelős: SZKO, aljegyző	Becsült költség: 25 millió 1/2023.(I.17.) Ö.K szociális rendelet módosítása
Rendszeresen szervezünk térítésmentes lakossági szűrővizsgálatokat. Évente legalább 2.000 szűrővizsgálati férőhelyet biztosítunk.	Határidő: 2025. december 31., ezt követően folyamatosan Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető, SZKO, aljegyző	Becsült költség: 17 millió Megvizsgáljuk új szűrőprogramok bevezetését: pl. podiátriai szűrővizsgálat bevezetése Továbbfejlesztjük a meglévő szűrőprogramok szervezését.

Egészséges életmóddal kapcsolatos tudatosság növelése érdekében online tartalom készítése	Határidő: 2025. december 31., ezt követően folyamatosan Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető, SZKO, aljegyző	Rendszeresen egészséges táplálkozással, mozgással, mentális egészséggel kapcsolatos cikkeket készítünk. A közösségi médiát is alkalmazzuk.:
Közösségi események szervezése	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető, Egyesített Óvoda igazgató Prevenációs Központ intézményvezető Szociális Szolgáltató Központ intézményvezető	Becsült költség: 2 millió (érintett intézmények költségvetésében) Egészségnapok szervezése, térítésmentes előadások, sportesemények, mozgás népszerűsítése. egyéb workshopok.:
Motivációs kampányok szervezése az egészség fejlesztésre	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető SZKO, aljegyző	Meglévő programok folytatása, új lehetőségek keresése
„Mozgás Receptre program” bevezetése	Határidő: 2025. december 31., ezt követően folyamatosan Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető, Közszolgáltató vezérigazgató SZKO, aljegyző	Önkormányzat csatlakozik a „Mozgás Receptre program”-hoz, ebben a házi orvosok a partnerek.
Tovább folytatjuk az óvodai gyümölcs programot, az okostányért programot	Határidő: folyamatos Felelős: Egyesített Óvoda igazgató	

Helyi szociális és egészségügyi szakemberek együttműködnek az integrált szociális és egészségügyi rendszer feltételeinek előkészítésében	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető, SZKO, aljegyző	Szociális és egészségügyi szolgáltatások együttműködésének erősítése.
Önkormányzati szakemberek számára elsősegélynyújtási képzés szervezése	Határidő: folyamatos Felelős: SZKO, aljegyző	Egészségügyi végzettséggel nem rendelkező szakemberek elsősegély ismerete nemcsak életet menthet, hanem biztonságosabbá és magabiztosabbá is teszi az embereket a mindennapokban.

2. Betegellátási rendszer fejlesztése:

Az egészségügyi rendszer fejlesztésének a középpontjában a fenntarthatóság és az erőforrások hatékony felhasználása, a technológiai fejlődéshez való alkalmazkodás és a digitalizáció előretörése áll. Az eszközfejlesztés, az egészségügyi infrastruktúra modernizálása mellett az innovatív megoldásokra is szükség van.

Intézkedés	Határidő/Felelős	Intézkedés tartalma
A legmodernebb műszereket szerezzük be a Szegedi úti és a Visegrádi utcai szakrendelőbe.	Határidő: 2029. december 31., Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	Megvizsgáljuk a vénás doplervizsgáló beszerzését (mélyvénás trombózis kimutatására), elektroencefalográf neurológia részére.
Folyamatosan vizsgáljuk a rendelkezésre álló finanszírozott kapacitások kihasználtságát, szükség szerint a NEAK felé átcsoportosítást kezdeményezünk.	Határidő: 2029. december 31., Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	Lakossági igények figyelembevételével biztosítható a méretgazdaságos üzemeltetés.
Az államilag nem finanszírozott szolgáltatásokat (CT/MR Központ, foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás, mofetta kezelés, humán	Határidő: 2029. december 31., Felelős: XIII. kerületi Visi-Med Nkft vezető	2024. július 1-től a XIII. kerületi Visi-Med Nkft. vette át a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás, mofetta

regenerátor kezelés) tovább működtetjük.		kezelés, humán regenerátor kezeléseket.
Törekszünk a Visegrádi utcai szakrendelőben működő CT/MR diagnosztikai központban végezett vizsgálatok várakozási idejének csökkentésére	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Visi-Med Nkft vezető	NEAK finanszírozott MR vizsgálatokat végző intézményekkel egyeztetés a beutalási gyakorlat felülvizsgálatáról.
A Kartács utca 20. szám alatti épületet felújítjuk és új háziiorvosi rendelőket alakítunk ki.	Határidő: 2029. december 31., Felelős: XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. vezérigazgató	becsült költség: 1,5 milliárd forint
Törekszünk az egynapos sebészet óraszámának bővítésére.	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	Az egy napos sebészet hozzájárul a kórházi várólisták csökkentéséhez, a betegek otthoni környezetben történő gyorsabb és nyugodtabb gyógyulásához.
Orvosok és egészségügyi szakdolgozók képzésének bővítése.	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	becsült költség: 1 millió Megfelelő képzés és folyamatos szakmai fejlődés biztosítása: pl. XIII. Kerületi Orvosnapok Konferencia szervezése. Szegedi úti Akadémia
Törekszünk a hiányzó szakmai létszámok feltöltésére	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	
Megvizsgáljuk az Időpontfoglalási rendszerek egységesítésének és egyszerűsítésének lehetőségét.	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	Az egészségügy digitalizációja egyre nagyobb szerepet kap, és számos előnnyel jár mind a betegek, mind az egészségügyi dolgozók számára. A digitalizáció célja a hatékonyság növelése.
Megvizsgáljuk a mesterséges intelligencia alkalmazásának, a	Határidő: folyamatos	A digitalizáció célja a hatékonyság növelése, az ellátás

távorvoslási platformok fejlesztésének lehetőségét, amelyek lehetővé teszik az online konzultációkat, receptfelírásokat és szűrési tanácsadást.	Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	minőségének javítása és a költségek optimalizálása.
Megvizsgáljuk az elektronikus egészségügyi nyilvántartások egyszerűsítését.	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	A digitalizáció célja a hatékonyság növelése, adminisztrációs terhek csökkentése.
Keressük azokat az önkormányzati feladatkörbe beépíthető a jó gyakorlatokat, amelyek az egészségügyi szolgáltatások hatékonyságát szolgálják.	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	
Erősítjük a helyi szakemberek, civil szervezetek és egészségügyi intézmények együttműködésének	Határidő: folyamatos Felelős: XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat intézményvezető	évente egy „betegfórum” szervezése

Az intézkedésektől elvárt eredmények

- ✓ A várólisták csökkentése a diagnosztikában, és az egynapos sebészetben.
- ✓ Állampolgárok életminőségének javítása.
- ✓ Az egészségügyi rendszer hatékonyabb működése.
- ✓ Tudatosabb, egészségesebb társadalom.

Az intézkedések köre az állampolgárok egészségtudatosságának erősítésére és ezt szolgáló feltételek megteremtésére irányulnak. Az intézkedések eredményességét az egyes ágazatok szakembereinek együttműködése biztosítja. Kerületünkben érvényesül a szolgáltatási szemléletű összefogás, az egészségügy területén is, annak érdekében, hogy az állampolgárok egészségesebben és egészségtudatosabban éljenek. Ennek kereteit az önkormányzati keretrendszer biztosítja.

A lakosság aktív részvétele meghatározó az egészséges életmód kialakítását és fenntartását célzó programokban.

A feladatok az elmúlt időszak eredményeire épülnek, az egészségügyben jelentkező új kihívások és problémák színvonalas megoldására kívánnak választ adni.

A nyilvánosság fórumrendszere:

helyi média: XIII. kerületi Hírnök, TV13,

ÖSSZEFOGLALÁS

A koncepció bemutatja a célokat, a célok megvalósítását szolgáló intézkedéseket, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztését, megelőzését és az egészséges életmód népszerűsítését. Az egészségmegőrzés módszerével, mint általános szemléletmóddal segíteni szükséges a lakosságot egy jobb életminőség elérésében. Az egyén jó egészsége megerősíti a családokat és a közösségeket, támogatja a fenntartható lakóhelyi és természeti környezetet, hozzájárul a biztonsághoz, a szegénység és a kirekesztés csökkenéséhez.

A tervezés, a megvalósítás eredményessége, hatékonysága közös gondolkodást és aktív együttműködést, közreműködést feltételez az egészségügyi, szociális, a köznevelési, a sport, a kulturális szakemberek, a XIII. kerületben dolgozó más szervek, intézmények, gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek, egyházak és korosztálytól függetlenül valamennyi kerületi állampolgár között.

Az egészségügyi koncepció sikeréhez elengedhetetlen a folyamatos monitoring és visszacsatolás. Az egészségügyi koncepció monitoringja során az elfogadott feladatok végrehajtásának nyomon követését és értékelését két évente tervezzük.

A monitoring folyamatos, amely a rendszeres adatgyűjtésre és visszacsatolásra épül. Az értékelés eredménye, hogy nyomonkövethető legyen az egészségügyi koncepció intézkedéseinek időarányos teljesülése.

Budapest, 2025. március „ „

Holopné Schramek Kornélia

melléklet

1. számú melléklet a helyi egészségügyi ellátórendszer SWOT elemzés

erősségek	gyengeségek
Kiépült kerületi ellátórendszer Jól felszerelt és felújított rendelők Járóbeteg szakrendelések szakterületeinek száma, összetétele, Magasan képzett szakemberek	Finanszírozási hiányosságok Orvosok korösszetétele Egészségügyi dolgozók túlterheltsége és elvándorlása: Hosszú várólisták
lehetőségek	veszélyek
Digitalizáció és innováció Új technológiák bevezetése: Egészségtudatosság növelése Pályázatokon való részvétel	Munkaerőhiány fokozódása Lakosság egészségi állapota NEAK befogadás, finanszírozás Pandémiák és járványok